

Granskning av nämnden för funktionsstöd

– verksamhetsåret 2024

2025-04-08

Missiv till nämnden för funktionsstöd

Revisorerna har avslutat granskningen av nämnden avseende verksamhetsår 2024.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ansvarar också för att det finns tillräcklig intern kontroll. Revisorernas uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskning som har genomförts i nämnden under året presenteras i denna revisionsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, förtroendevalda revisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar och rekommendationer som framgår av denna redogörelse.

Vi noterar att granskningen av ekonomistyrningen, systematiskt brandskyddsarbete, våld i nära relationer och kontroll och uppföljning av externa utförare visar på brister.

Mot bakgrund av de brister som vi har sett i granskningen bedömer vi att arbetet inom de granskade områdena inte bedrivs på ett helt ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. I övrigt bedömer vi att nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi har noterat att flera ledamöter under året valt att inte delta i nämndens beslut. Kommunallagen ger en ledamot rätten att avstå från att delta i en omröstning eller i ett beslut. Att avstå från att delta i beslut frångår dock inte ledamotens ansvar för nämndens uppdrag. Det kan därför ifrågasättas om en ledamot som konsekvent avstår från att delta i beslutet lever upp till det ansvar som följer med nämnduppdraget. Utgångspunkten måste vara att utnyttja denna möjlighet mycket sparsamt. Vi vill betona att det från en demokratisk synpunkt är viktigt att ledamöterna deltar i beslutsfattandet.

Följande rekommendationer lämnas:

Nämnden rekommenderas att stärka följsamheten gentemot stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

Nämnden rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras.

Nämnden rekommenderas att säkerställa att samtliga bostäder med särskild service kontinuerligt genomför brandskyddsövningar.

Nämnden rekommenderas att fortsätta arbetet med att utbilda personalen om våld i nära relationer, så att de kan bidra till att upptäcka våldsutsatta som behöver stöd och hjälp.

Nämnderna¹ rekommenderas att stärka sin samverkan för att säkerställa att det finns tillräcklig kunskap i verksamheterna om stadens gemensamma stödinsatser och för att våldsutsatta får stöd utifrån behov, oavsett vilken målgrupp de tillhör.

Nämnderna² rekommenderas att var och en för sig – men också i samverkan – stärka sitt arbete med att förebygga fortsatt våld i nära relationer.

Nämnden rekommenderas att utreda om tillämpningen av sekretessregler är alltför restriktiv för att kunna genomföra effektiva kontroller.

Nämnden rekommenderas att stärka kontrollen och uppföljningen av privata utförare av personlig assistans.

Nämnden rekommenderas att stärka sin styrning av arbetet med samverkan kring samordnade insatser för barn och unga i syfte att se till att verksamheten lever upp till kraven som ställs i lagstiftning och regelverk. (Lämnades 2023, ingen uppföljning 2024.)

Nämnden rekommenderas att stärka sin uppföljning av SIP-arbetet i syfte att se till att verksamheten lever upp till kraven som ställs i lagstiftning och regelverk gällande samordnade insatser för barn och unga. (Lämnades 2023, ingen uppföljning 2024.)

Nämnden rekommenderas att arbeta för förverkligandet av en gemensam digital samverkansyta för att underlätta dokumentation och kommunikation samt säkra informationsöverföringen i arbetet med SIP barn och unga. (Lämnades 2023, ingen uppföljning 2024.)

Vi vill betona vikten av att nämnden vidtar lämpliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnas i revisionsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från nämnden. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som nämnden har gjort eller planerar att göra för att hantera de lämnade rekommendationerna.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 19 juni 2025.

Göteborg den 8 april 2025

För revisorsgruppen,
enligt uppdrag

Jonas Ransgård
ordförande

Torbjörn Rigemar
vice ordförande

¹ I granskningen av arbetet mot våld i nära relationer ingick förutom nämnden för funktionsstöd även äldre samt vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden Centrum och socialnämnden Hisingen.

² I granskningen av arbetet mot våld i nära relationer ingick förutom nämnden för funktionsstöd även äldre samt vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden Centrum och socialnämnden Hisingen.

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmanarevisorer. Lekmanarevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I revisionsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på nämnderna och kommunstyrelsen. Revisionsredogörelserna ligger till grund när de förtroendevalda revisorerna ansvarsprövar nämnderna och lämnar sitt uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, men du kan också beställa dem från revisionskontoret via stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: SRV-2024-00119

Innehåll

1	Samlad bedömning.....	6
1.1	Rekommendationer	6
2	Grundläggande granskning	8
2.1	Verksamhet.....	8
2.2	Ekonomi	8
2.3	Intern kontroll	8
2.4	Bedömning.....	9
3	Ekonomistyrning	9
3.1	Granskningsresultat	9
3.1.1	Planering och budgetering	9
3.1.2	Prognossäkerhet	11
3.1.3	Uppföljning av ekonomin	12
3.1.4	Rapportering av åtgärder för en ekonomi i balans	13
3.2	Bedömning	14
4	Systematiskt brandskyddsarbete	15
4.1	Granskningsresultat	16
4.1.1	Roller och ansvar är i huvudsak tydliga	16
4.1.2	Dokumentationen brister i flera fall	17
4.1.3	Utbildningar genomförs men inte alltid utrymningsövningar	17
4.1.4	Egenkontroller och uppföljning genomförs men behöver dokumenteras bättre.....	18
4.2	Bedömning.....	19
5	Våld i nära relationer	20
6	Kontroll och uppföljning av privata utförare	21
7	Granskning av räkenskaper	21
7.1	Granskningsresultat	22
8	Uppföljning av tidigare granskning	22
8.1	Uppföljning av resor i tjänsten	22
8.1.1	Bedömning	23
8.2	Uppföljning av styrning, uppföljning och kontroll av hemvårdsbidrag.....	23
8.2.1	Bedömning	23
8.3	Uppföljning av palliativ vård	23
8.3.1	Bedömning	24

1 Samlad bedömning

Varje år granskar kommunens revisorer nämndens verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- budget- och ekonomistyrning
- systematiskt brandskyddsarbete
- kontroll och uppföljning av privata utförare
- våld i nära relationer
- uppföljning.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med förvaltningen.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av nämnden, är att verksamheten delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att nämndens interna kontroll delvis har varit tillräcklig.

Genomförd granskning visar att det verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatet är förenligt med reglemente, kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

Vi har under året genomfört grundläggande granskning och flera delar av nämndens verksamhet har även varit föremål för fördjupad granskning. Fokus för fördjupningarna har varit budget- och ekonomistyrning och systematiskt brandskyddsarbete. Vi har även granskat nämndens arbete mot våld i nära relationer samt kontroll och uppföljning av privata utförare. Vi har även följt upp tidigare års granskning. Granskningen visar på ett antal förbättringsområden men också att nämnden har agerat för att förbättra verksamheten utifrån rekommendationer som lämnats tidigare år.

1.1 Rekommendationer

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Nämnden rekommenderas att stärka följsamheten gentemot stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.
- Nämnden rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras.
- Nämnden rekommenderas att säkerställa att samtliga bostäder med särskild service kontinuerligt genomför brandskyddsövningar.
- Nämnden rekommenderas att fortsätta arbetet med att utbilda personalen om våld i nära relationer, så att de kan bidra till att upptäcka våldsutsatta som behöver stöd och hjälp.
- Nämnderna³ rekommenderas att stärka sin samverkan för att säkerställa att det finns tillräcklig kunskap i verksamheterna om stadens

³ I granskningen av arbetet mot våld i nära relationer ingick förutom nämnden för funktionsstöd även äldre samt vård- och omsorgs-nämnden, socialnämnden Centrum och socialnämnden Hisingen

gemensamma stödinsatser och för att våldsutsatta får stöd utifrån behov, oavsett vilken målgrupp de tillhör.

- Nämnderna⁴ rekommenderas att var och en för sig – men också i samverkan – stärka sitt arbete med att förebygga fortsatt våld i nära relationer.
- Nämnden rekommenderas att utreda om tillämpningen av sekretessregler är alltför restriktiv för att kunna genomföra effektiva kontroller.
- Nämnden rekommenderas att stärka kontrollen och uppföljningen av privata utförare av personlig assistans.

Följande rekommendationer kvarstår sedan tidigare år:

- Nämnden rekommenderas att stärka sin styrning av arbetet med samverkan kring samordnade insatser för barn och unga i syfte att se till att verksamheten lever upp till kraven som ställs i lagstiftning och regelverk. (från 2023, ingen uppföljning 2024.)
- Nämnden rekommenderas att stärka sin uppföljning av SIP-arbetet i syfte att se till att verksamheten lever upp till kraven som ställs i lagstiftning och regelverk gällande samordnade insatser för barn och unga. (från 2023, ingen uppföljning 2024.)
- Nämnden rekommenderas att arbeta för förverkligandet av en gemensam digital samverkansyta för att underlätta dokumentation och kommunikation samt säkra informationsöverföringen i arbetet med SIP barn och unga. (från 2023, ingen uppföljning 2024.)

⁴ I granskningen av arbetet mot våld i nära relationer ingick förutom nämnden för funktionsstöd även äldre samt vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden Centrum och socialnämnden Hisingen.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma nämndens ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på nämndens övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Nämnden ska genomföra sitt grunduppdrag enligt reglementet, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur nämnden har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat nämndens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att nämnden har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med reglementet. Vidare visar granskningen att nämnden har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett nämnden och följt upp dessa under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

Vi noterar att det under året har förekommit fall då ledamöter valt att inte delta i nämndens beslut.

2.2 Ekonomi

Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramar som beslutats av fullmäktige. Nämnden ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har i år gjort en fördjupad granskning av nämndens ekonomistyrning som visar på vissa brister (se avsnitt 3 av denna redogörelse).

2.3 Intern kontroll

Nämnden ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Nämnden ska även följa

upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att nämnden har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har i huvudsak skett inom väsentliga områden. Granskningen visar även att den interna kontrollen har följts upp och att nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak har utvärderats.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning av sin verksamhet. Vad gäller ledning och styrning av ekonomin gör vi bedömningen att det finns vissa brister som behöver åtgärdas. Dessa framkommer av den fördjupade granskningen kring ekonomistyrning nedan. Vi bedömer att nämnden har en tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.

3 Ekonomistyrning

Granskningen syftar till att bedöma om nämnden har säkerställt en ekonomistyrning som ger förutsättningar för en ekonomi i balans. Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentanalys och utgår ifrån Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på nämndens verksamhetsansvar utifrån reglementet.

3.1 Granskningsresultat

3.1.1 Planering och budgetering

Göteborgs Stads nämnder ska besluta om interna regler och riktlinjer för ekonomisk uppföljning, samt en årlig tid- och arbetsplan för sitt eget planerings- och uppföljningsarbete.

Nämnden för funktionsstöd fattade beslut om interna ekonomisstyrningsprinciper år 2021, som återfinns i *Nämndens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning*. Dokumentet beskriver den övergripande styrmodellen med syfte att tydliggöra en gemensam struktur och arbetssätt för verksamheten. Utöver det har nämnden beslutat om en tid- och arbetsplan för sitt planerings- och uppföljningsarbete, som följer stadens gemensamma anvisningar.

3.1.1.1 Beslutad ekonomisk budget – uppställning och utformning

I budgetbeslutet ska nämnden ange det ekonomiska målet för budgetåret för driftverksamheten och det får inte vara underbalanserat.⁵ För att möjliggöra en rättvisande redovisning och analyser mellan budget och faktiskt utfall ska nämnden tillämpa bruttoredovisning; intäkter och kostnader ska redovisas var för sig vid upprättandet av såväl budget som uppföljning.⁶

I nämndens beslutade budget för år 2024 redovisas tilldelad ram för kommunbidraget (enligt kommunfullmäktiges budget år 2024) samt dess fördelning mellan förvaltningens avdelningar. Nämndens budgetbeslut redovisar inte det ekonomiska målet för budgetåret, det vill säga att ekonomin balanserar med totala intäkter minus totala kostnader. Därmed är beslutad budget inte bruttoredovisad och intäkter utöver tilldelat kommunbidrag och budget för verksamhetens kostnader för året finns inte med.

En bruttoredovisad budget med budgetmål redovisas i nämndens ekonomiska lägesrapport per februari.

3.1.1.2 Beslut ekonomisk budget – löpande förändringar

Enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning ska förändringar av det ekonomiska målet i nämndens beslutade budget föregås av ett nämndbeslut. Granskningen visar att angiven budget i nämndens ekonomiska rapporteringar under året inte är konstant utan har justerats vid tre tillfällen. Justeringarna i delårsrapporterna per mars och augusti förklaras av tilläggsbudgetar efter beslut i kommunfullmäktige; den 21 mars om 1,1 miljoner kronor och den 19 juni om 18,2 miljoner kronor. Nämnden för funktionsstöd informeras om justeringarna men fattar inget beslut om ett nytt ekonomiskt mål.

I novemberrapporten justeras budgetramen med 6 miljoner kronor utan ett tilläggsbeslut i kommunfullmäktige. Justeringen avser en uppskattning av nettoeffekten för omfördelningen av ansvaret kopplat till personer med funktionsnedsättning som har fyllt 65 år. Även vid denna justering informeras nämnden om justeringen men inget beslut tas.

Vidare görs jämförelser mot budget för avdelningarna i den löpande ekonomiska rapporteringen till nämnden, mot ”budget föregående period”. Uppgifter lämnas om att resurser flyttas mellan avdelningarna vid flera tillfällen i den löpande ekonomiska rapporteringen.

Analysen av avvikelserna mot budget per avdelning görs därefter i förhållande till den justerade budgetramen. Enligt stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning ska avvikelser i förhållande till budgetens ekonomiska mål analyseras och förklaras. Det är av vikt att det är beslutad budget som analyseras och förklaras. Det är av vikt att det är beslutad budget som analyseras utgår ifrån i enlighet med Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

⁵ Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning §§ 9–10.

⁶ Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning § 7.

3.1.1.3 Beslutad budget – samverkan med andra nämnder

När det egna budgetbeslutet kräver samverkan med andra nämnder ska resultatet och konsekvenserna av samråd och samverkan alltid ingå som en del i budgetunderlaget.⁷ Förvaltningen ska dock beakta risk och väsentlighet, vilket innebär att konsekvensbeskrivningar ska grundas på en bedömning av vilka samverkansområden som har störst påverkan på nämndens måluppfyllelse och/eller ekonomi.

Samverkan mellan socialnämnderna avseende gränssnittsärenden lyfts fram i nämndens budget. Det handlar om samverkan kring hemlöshet, barn och unga och den 65-årsgräns som tagits bort. Likaså insatser för samsjuklighet som behöver samordnas mellan förvaltningarna i staden, till exempel ledsagning, korttidsboende, bostad med särskild service och hemtjänst.

Andra områden av nämndens verksamhet som kräver samverkan med andra nämnder är lokalförsörjning, hälso- och sjukvårdstjänster och it-tjänster. Samverkan och budgetutmaningarna lyfts inte in som en del i budgetunderlaget för dessa områden.

3.1.2 Prognossäkerhet

Enligt stadens styrdokument⁸ ska de prognoser som lämnas till nämnden vara så realistiska som möjligt och utgå ifrån det mest sannolika utfallet utifrån tillgängliga fakta. Nämndens delårsrapporter för mars och augusti ska innehålla uppföljning av nämndens budget och redovisa en prognos för helårsresultatet.

Prognosen per mars redovisade ett helårsresultat om plus 30 miljoner kronor. Vid prognostillfället per augusti stärktes det prognostiserade helårsresultatet ytterligare och redovisades till 70 miljoner kronor. Året slutade på ett resultat om 110 miljoner kronor. Avvikelsen mellan utfallet för året gentemot prognosen per augusti blir då 40 miljoner kronor. Den avvikelsen i förhållande till verksamhetens samlade kostnader för året är 1 procent. Det är en låg avvikelse mellan prognos och utfall för helåret för verksamheten som helhet.

Nämnden ska på eget initiativ ange hur uppföljningen av förvaltningen ska kompletteras och fördjupas så att den även fyller de egna behoven. Förvaltningen har till verksamhetsåret 2024 beslutat att prognosarbetet ska göras månatligen ner på enhetsnivå. Ansvarig chef i varje led ansvarar därmed för prognos inom sin organisatoriska enhet och tar fram prognoser med stöd av ekonomienheten. Det upplevs centralt ge bättre förutsättningar för ekonomistyrningsarbetet för verksamheten som helhet.

I delårsrapporten per mars redovisas prognosen för helåret per avdelning enligt organisationsstrukturen. Den informationen saknas i delårsrapporten per augusti. I den ekonomiska lägesrapporten per november redovisas den sista prognosen för helåret per avdelning. Av utfallet i nämndens årsrapport 2024

⁷ Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning § 13.

⁸ Göteborgs stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning §14.

framgår att årets resultat för förvaltningens avdelningar faller ut i linje med prognosen.

3.1.3 Uppföljning av ekonomin

Granskningen visar att nämnden har följt upp sin ekonomi kontinuerligt. Uppföljningen av ekonomin följer stadens centralt beslutade struktur med delårsrapportering per mars och augusti och årsrapportering. Uppföljningen till nämnden ska vidare anpassas så att nämndansvaret för verksamheten säkerställs. Med anledning av den ansträngda ekonomiska situationen har nämnden beslutat att, utöver den ordinarie uppföljningen, skriftligt rapportera det ekonomiska läget per april, maj, september och november till kommunstyrelsen. Även nämndens egen rapportering av ekonomin har utökats och görs månatligen.

3.1.3.1 Budgetavvikelser

Innan nämnden tar ställning till respektive uppföljningsrapport ska samtliga avvikelser, såväl positiva som negativa, i förhållande till budgetens ekonomiska mål (periodiserat och på helårsbasis) analyseras och förklaras skriftligen av förvaltningschefen.⁹

I delårsrapporteringen och i årsrapporten redovisas avvikelser utifrån budgetramen per avdelning. Faktiskt utfall per avdelning för perioden redovisas inte. Vi noterar, utifrån att budgetramen löpande justeras mellan avdelningarna, att en redovisning av faktiskt resultat skulle stärka underlaget.

Avdelningen för daglig verksamhet och stöd innehåller flera verksamhetsområden som redovisar negativa resultat i förhållande till budget. I analysen i den löpande ekonomiska rapporteringen framgår inte hur stor del av underskottet som hänförs till respektive verksamhetsområde, exempelvis personlig assistans, avlösarservice, korttidshem och bostad med särskild service för barn.

Vidare framgår av uppföljningsrapporteringen att det finns negativa budgetavvikelser för avdelningarna *Myndighet och socialpsykiatri* och *Daglig verksamhet och stöd* per februari, som sedan ökar under året. Det saknas beskrivningar av hur avvikelserna ska hanteras med beloppssättning, vilket är en brist, eftersom nämnden ska ta ställning till avvikelserna, om verksamhetens mål ska justeras eller om det ekonomiska målet ska ändras eller om avvikelserna ska lämnas utan åtgärd.¹⁰

3.1.3.2 Verksamhetens intäkter

Budgetens ekonomiska mål ska utvärderas i uppföljningsrapporteringen utifrån utfallet för verksamhetens intäkter och kostnader.¹¹

Nämnden har verksamhet som delvis finansieras genom externa intäkter. Bland annat statsbidrag, hyror, avgifter från brukare, ersättningar från

⁹ Göteborgs stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning 15–16 §§.

¹⁰ Göteborgs stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning 16 §.

¹¹ Göteborgs stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning 7 §.

Försäkringskassan och övriga bidrag. Verksamhetens intäkter redovisas till 537 miljoner kronor i årsrapporten och utgör cirka 10 procent av nämndens samlade intäktsunderlag och verksamhetsutrymme (kommunbidraget står för resterande andel).

Intäkterna från verksamheten *Bostad med särskild service* står för cirka 12 procent av det totala intäktsunderlaget. Intäkterna består av främst av hyror och bidrag. För *Myndighetsutövning och socialpsykiatri* är det 8 procent¹² och de utgörs främst av bidrag, avgifter och hyror. För *Daglig verksamhet och stöd* utgör övriga intäkter 27 procent¹³ och utgör en stor del av underlaget för driften av avdelningen. Intäkterna avser främst bidrag, avgifter och hyror.

I rapporteringen till nämnden saknas information för att på ett systematiskt sätt kunna följa utvecklingen av verksamhetens intäkter.

3.1.3.3 Årets resultat

Årets resultat för nämnden för funktionsstöd uppgår till 110 miljoner kronor. Avdelningarna *Myndighet och socialpsykiatri*, *Bostad med särskild service* och *Daglig verksamhet och stöd*, där nämndens lagstadgade verksamhet bedrivs, redovisar tillsammans en negativ avvikelse mot budget för perioden om minus 9,7 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen mot budget för verksamheten som helhet förklaras till stor del av den förvaltningsgemensamma reserven om 70 miljoner kronor samt expensionsmedel som inte nyttjats om 35,2 miljoner kronor.

3.1.4 Rapportering av åtgärder för en ekonomi i balans

Enligt stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning ska förvaltningschefen presentera förslag till åtgärder för nämnden om uppföljningen visar på ett periodutfall som avviker negativt från det ekonomiska målet för perioden eller för helåret.¹⁴ När en uppföljningsrapport med negativa avvikelser har lagts fram ska nämnden fatta nödvändiga beslut om åtgärder. Åtgärdsförslagen och besluten ska vara utformade så att nämnden senast vid utgången av innevarande budgetår når det ekonomiska målet.

Efter nämndens negativa resultatutfall för år 2023 fattade nämnden beslut om åtgärder i samband med budget 2024. Underskottet fanns då brett i nämndens verksamhetsområden och åtgärder som skrevs fram var bland annat restriktiv vikarietillsättning, overtidsstopp och inköpsrestriktioner. Det framgår inte vilken effekt som åtgärderna väntas få i siffror. Vidare lyfts åtgärder per avdelning. Där redovisas förväntad effekt i procent men inga belopp anges. Då åtgärdernas effekt inte redovisas i belopp går det inte att bedöma huruvida åtgärderna är tillräckliga.

De åtgärder som nämnden fattar beslut om ska följas och rapporteras löpande. I den löpande ekonomiska rapporteringen redovisas åtgärdsarbetets effekt till del

¹² 227 mnkr (avgifter, hyror och bidrag enligt årets utfall)/ (227 mnkr + 2551) avdelningens samlade verksamhetsutrymme (externa intäkter och tilldelad ram).

¹³ 146 mnkr (avgifter, hyror och bidrag enligt årets utfall)/ (146 mnkr + 367) avdelningens samlade verksamhetsutrymme (externa intäkter och tilldelad ram).

¹⁴ Göteborgs stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning 16 §.

men är inte redovisad utifrån de sparmål som sattes upp i budgeten 2024 i procent.

Under året fick funktionsstödsnämnden en tillfällig befrielse från ansvar för det negativa ekonomiska resultatet från år 2023 efter beslut i kommunfullmäktige. I nämndens budget för år 2024 avsattes medel för att återställa negativt eget kapital med anledning av underskottet från år 2023. Eftersom kommunstyrelsen i sin bokslutsberedning fattade beslut om att återställa nämndens eget kapital kommer inte denna reserv att nyttjas. Det leder till ett överskott om ca 70 miljoner kronor. Vi noterar att ett överskott innebär ett minskat verksamhetsutrymme.

3.2 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att det finns delar i nämndens styrning av ekonomin som behöver stärkas. Granskningen visar att det finns etablerade processer för planering, budgetering och uppföljning men att delar behöver stärkas utifrån kraven i Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

Nämnden behöver utveckla beslutsunderlaget för sin budget avseende kraven på bruttoredovisning. Enligt stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning ska avvikelser i förhållande till budgetens ekonomiska mål analyseras och förklaras. Det är av vikt att det är beslutad budget som analyserna utgår ifrån så att nämnden vid förändrade förutsättningar kan agera skyndsamt. Avvikelse ska förklaras skriftligt och inte leda till justeringar i den budget som uppföljningen utgår ifrån, med undantag för nämndbeslut. Vidare är det vår bedömning att budget och uppföljande rapportering bör ha samma struktur och systematik för att ge förutsättningar att se avvikelser.

Rapporteringen till nämnden visar på ett positivt aggregerat resultat som stärks löpande under året. Årets resultat per avdelning visar att det övergripande finns en tillfredställande kostnadsstyrning med undantag för *Daglig verksamhet och stöd*. Intäktsstyrningen behöver redovisas i den ekonomiska rapporteringen. Vi noterar att avvikelser utifrån budgetramen per avdelning redovisas i den löpande ekonomiska rapporteringen. Vår bedömning är att faktiskt utfall per avdelning ger ett bättre underlag för analyser.

Vissa av nämndens verksamhetsområden redovisar minusresultat per februari. Avdelningen för daglig verksamhet och stöd innehåller flera verksamhetsområden som redovisar negativa resultat i förhållande till budget. I analysen framgår inte hur stor del av underskottet som hänförs till respektive område. Revisionskontoret menar att en utvecklad rapportering per verksamhetsområde skulle stärka nämndens förutsättningar att agera i enlighet med kraven i Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

Vi ser att prognosarbetet har stärkts under året. Vi noterar att delårsrapporten per augusti inte innehåller prognoser för utfall per helåret för nämndens olika verksamhetsområden. Enligt vår mening skulle ekonomistyrningen stärkas av att inkludera denna prognos i samtliga uppföljningar.

Slutligen bedömer vi att nämndens avvikelshantering kan stärkas. Vår bedömning grundar sig på att nämndens beslut om åtgärder inte redovisar förväntad effekt per åtgärd i siffror. Åtgärdernas effekt behöver redovisas för att kunna bedöma om åtgärderna är tillräckliga. Vi menar också att uppföljningen av åtgärderna kan stärkas genom att i uppföljningsrapporteringen redovisa en utvärdering för varje sparmål och dess effekt.

Mot bakgrund av de brister som framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till nämnden:

Nämnden rekommenderas att stärka följsamheten gentemot stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

4 Systematiskt brandskyddsarbete

Enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har kommunen, för att skydda människors liv, hälsa samt egendom och miljö, ansvar att vidta åtgärder för att förbygga bränder och skador till följd av bränder. Av Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete framgår att alla de byggnader som staden äger, förvaltar eller bedriver verksamhet i ska omfattas av ett systematiskt brandskyddsarbete (SBA). För genomförandet av systematiskt brandskyddsarbete har staden en handbok som beskriver en justegsmodell för att skapa ett bra SBA i all verksamhet.

Systematiskt brandskyddsarbete innebär att man på ett strukturerat sätt planerar, utbildar, övar, dokumenterar, kontrollerar, åtgärdar och följer upp brandskyddsarbetet i organisationen för att skapa en allmän medvetenhet om de risker och de skyddsanordningar som finns. Brister i det systematiska brandskyddsarbetet kan ytterst innebära allvarlig risk för liv och hälsa.

Syftet med granskningen är att bedöma om nämnden bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete i enlighet med gällande lag och stadens riktlinjer på området. Granskningen har genomförts med hjälp av intervjuer med förvaltningen centralt och med företrädare för ett urval av nämndens bostäder med särskild service (BmSS) samt dokumentanalys.

Fokus ligger på nämndens ansvar för att bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete inom BmSS enligt stadens riktlinjer. Granskningen omfattar inte fastighetsägarens ansvar i frågorna.

Följande revisionskriterier ligger till grund för granskningen:

- Kommunallagens 6 kap. 7 §
- Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete
- Handbok för systematiskt brandskyddsarbete.

4.1 Granskningsresultat

I det här avsnittet beskriver vi de iakttagelser som vi har gjort inom ramen för granskningen. Beskrivningen är avvikelsebaserad och beskriver främst de delar i handbokens sjustegsmodell där granskningen har identifierat brister.

4.1.1 Roller och ansvar är i huvudsak tydliga

Enheten *Säkerhet och beredskap*, som är centralt placerad på förvaltningen, är stödfunktion till verksamheterna inom all säkerhet och krisberedskap. Vid enheten arbetar en utvecklingsledare med ansvar för brandskyddsfrågor. Förvaltningen uppger att det är en strategisk roll som stöttar verksamheternas SBA utifrån de styrande dokumenten men som även har en mer operativt rådgivande roll ute på boendena. Utvecklingsledaren håller bland annat i utbildningar en gång i månaden för främst enhetschefer och brandskyddsombud. Granskningen visar att enhetscheferna vet att de kan vända sig till utvecklingsledaren med frågor kring SBA. Vissa uppfattar däremot förvaltningens utbildning som för generell i sin utformning. Även Räddningstjänsten i Storgöteborg tillhandahåller utbildningar samt stöttar vid frågor kopplade till SBA. Det finns ett årshjul för SBA-arbetet i uppföljningssystemet Stratsys.

Det är enhetschefen som har det delegerade ansvaret för att det bedrivs ett systematiskt brandskyddsarbete på enheten eller boendet. Till sin hjälp har enhetschefen brandskyddsombud och anläggningsskötare. Ombuden ansvarar enligt intervjuerna för att bland annat utbilda personalen, vikarier och nyanställda i SBA samt för att genomföra egenkontroller. Anläggningsskötaren ansvarar bland annat för att testa brandlarmet en gång i kvartalet. Det framkommer i intervjuerna att en och samma person kan vara såväl ombud som anläggningsskötare. Vid ett boende har enhetschefen valt att inte ha ett särskilt utpekat brandskyddsombud. I intervjun framkommer i stället att all personal ska ta gemensamt ansvar. Här genomför anläggningsskötaren alla egenkontroller, ibland tillsammans med enhetschefen.

Enhetscheferna ansvarar enligt intervjuerna även för att beställa den brandskyddsutrustning som behövs på boendet, som exempelvis brandfiltar, brandsläckare och skyltar. De ansvarar även för att beställa kontroller av brandsläckare och säkerställa att kontrollerna har utförts. I intervjuerna framkommer att vissa boenden har valt att köpa in kvartalskontrollen av brandlarmet externt i stället för att ha en utsedd anläggningsskötare. Det framkommer också att det kan vara svårt att veta om boendet har tillräckligt med utrustning, särskilt när man startar upp en ny verksamhet, eftersom det inte finns några riktlinjer centralt kring detta. I intervjuerna framkommer att man efterfrågar mer stöd från förvaltningen centralt i dessa frågor.

Det framkommer i granskningen att boendena generellt anser att ansvarsfördelningen mellan fastighetsägare, ofta stadsfastighetsförvaltningen, och verksamheten är tydlig samt att dialogen är bra. Stadsfastighetsförvaltningen har tagit fram ett dokument som beskriver ansvarsfördelningen gällande fastighetsfrågor mellan dem själva och deras hyresgäster, däribland nämnden för

funktionsstöd.¹⁵ Enhetscheferna för de granskade boendena önskar däremot att få information om resultatet från de brandskyddskontroller som stadsfastighetsförvaltningen gör av lokalerna.

4.1.2 Dokumentation brister i flera fall

I Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete framgår att SBA ska vara dokumenterat. Granskningen visar att varje enhet har en egen fysisk brandskyddspärm. Det är stadsfastighetsförvaltningen som har tagit fram mallarna för pärnarna. Strukturen följer de sju stegen i Handbok för systematiskt brandskyddsarbete, även om mallarnas utformning skiljer sig åt mellan handboken och brandskyddspärmen.¹⁶ Förvaltningen har även skapat en yta för brandskyddsarbete på SharePoint där varje boende kan lägga in sina ifyllda mallar. Det finns inget krav på att boendena ska använda ytan för dokumentation.

Granskningen visar att ytan i SharePoint enbart används sporadiskt av de granskade boendena. Vi uppfattar ytan som svåröverskådlig och det ligger mappar från tidigare år samt dokument som inte är ifyllda.

Dokumentationen av boendenas SBA skiljer sig åt. I ett fall har vi inte kunnat se någon dokumenterad brandskyddsorganisation även om det i intervjun framkommer vilka ansvar det finns på boendet. I flera fall saknas en dokumenterad riskanalys. I en riskanalys står det att de inte har kunnat identifiera några risker för brand på boendet. Förklaringen till detta är enligt intervjuerna att boendet har haft samma hyresgäster i många år och att personalomsättningen är mycket låg. Det framkommer vidare att man i stället pratar om risker på arbetsplatsträffar (APT) och att de inför bland annat julen går igenom riskerna utifrån varje boendes lägenhet. I andra fall diskuteras risker i samband med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Vi noterar att ingen av de granskade boendena använder mallen för informationskvittens för nyanställda¹⁷ eller närvarolistan vid utbildning. På ett boende saknas även utbildnings- och övningsplan och i ett annat fall saknas en lista över genomförda övningar och utbildningar. Vi noterar även att inskickade egenkontroller i ett fall är genomförda på en mall från en tidigare stadsdelsförvaltning. Bara ett av boendena har fyllt i mallen för uppföljning som finns i SBA-pärmen.

4.1.3 Utbildningar genomförs men inte alltid utrymningsövningar

Räddningstjänsten i Storgöteborg tillhandahåller flera olika utbildningar anpassade för den kommunala kontexten. Enhetscheferna kan beställa utbildningar från Räddningstjänsten som hålls på boendet eller boka in medarbetare på

¹⁵ Dokumentet kallas för X-listan och redogör för ansvarsfördelningen kring byggnader, mark och trädgård, installationer, storköksutrustning, vitvaror samt övrigt. Listan inkluderar ansvar för exempelvis systematiskt brandskyddsarbete.

¹⁶ Varje verksamhet ska ha en dokumenterad brandskyddsorganisation, utrymningsorganisation, verksamhetsbeskrivning, brandskyddsbeskrivning, riskanalys, brandskyddsregler, utbildnings- och övningsplan, checklista för egenkontroll samt uppföljning.

¹⁷ På en informationskvittens intygar en nyanställd att hen har mottagit information om SBA-arbetet.

särskilda utbildningar för exempelvis brandskyddsombud och/eller anläggnings-skötare. Nämnden har fattat beslut om att avsätta särskilda medel i syfte att höja brandskyddet i befintliga bostäder med särskilt service. Pengarna kan bland annat användas av boendena för att köpa in brandskyddsutrustning, betala utbildningsinsatser samt täcka upp för vikariekostnader när ordinarie personal är på utbildning. Alla granskade boenden verkar däremot inte känna till dessa medel.

Granskningen visar att samtliga boenden har genomfört eller har planerat in utbildningstillfällen i SBA för personalen. I intervjuerna framkommer att vissa boenden inte har haft utbildningar på flera år. Det framkommer också att det finns en risk för att kunskaperna försvinner i de fall omsättningen av personal och chefer är hög.

I vissa fall har boendena tagit fram egna utbildningsmaterial eller gjort en film som de har visat på APT. Intervjuade chefer framhåller att man pratar om SBA med sin personal och om vilka risker som finns på boendet. I vissa fall framkommer det att de däremot behöver bli bättre på att introducera sina nyanställda i vad som gäller.

Det är vanligast att boendena i första hand tillämpar inrymning vid brand. I vissa fall även utrymning. Boendena har av olika anledningar små möjligheter att genomföra in- eller utrymningsövningar tillsammans med hyresgästerna. Det är därför personalen som har behov av att öva. I Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete står att övningar ska genomföras kontinuerligt. Vid tidpunkten för granskningen har ett par boenden genomfört övningar en gång per år. Andra har inte övat alls. I något fall planeras övningar in längre fram.

4.1.4 Egenkontroller och uppföljning genomförs men behöver dokumenteras bättre

Granskningen visar att kontroller av larm samt egenkontroller utifrån checklistan genomförs varje kvartal. I ett fall kan vi inte se någon dokumenterad egenkontroll i det inskickade materialet, däremot framkommer det i intervjuerna att sådana kontroller görs.

Vid något boende genomför personalen individuella riskanalyser när nya hyresgäster flyttar in samt löpande en gång per år. Ett annat boende gör riskanalyser per våningsplan. Rökning är en risk som har identifierats vid flera boenden. Trots detta går det inte att på juridisk grund förbjuda rökning. Andra risker som framkommer är ofta kopplade till elektronisk utrustning av olika slag, exempelvis tvättmaskin, diskmaskin samt ugn och spis där det finns risk för torrkokning eller att brandfarligt material läggs på plattan. I flera fall använder boendena sig av timers för att minska riskerna. I intervjuerna ger enhetscheferna även exempel på risker kopplade till olika typer medicinteknisk utrustning som behöver laddas över natten samt laddning av batterier till elcyklar.

Förvaltningen centralt följer upp samtliga delar av SBA-handboken med hjälp av en enkät som skickas ut till alla enhetschefer en gång per år. Resultaten sammanställs och ligger även till grund för den övergripande bedömningen som

finns med i säkerhetsrapporten och som lämnas till nämnden i samband med årsrapporten.

Förra året upphandlade förvaltningen centralt en inventering av SBA inom bland annat BmSS. Säkerhetschefen uppger att förvaltningen centralt kontaktar de boenden som inte har besvarat förvaltningens enkät för att påminna om att de önskar ett svar. Förvaltningen har även kontaktat och erbjudit stöd till samtliga enheter där det, i enkätsvaret eller enligt inventeringen av brandskyddet i förvaltningens bostäder under år 2023, framgår att enheten inte bedriver ett aktivt SBA.

Förvaltningen centralt gör stickprov på SBA i SharePoint-ytan för att kontrollera vilken information som är inlagd. I de fall dokumentationen saknas kan det, enligt företrädare för boendena, bero på att informationen då finns i den fysiska SBA-pärmen.

4.2 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att nämnden delvis bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete. Vi ser att roller och ansvar i huvudsak är tydliga men att arbetet bedrivs på olika sätt på de granskade boendena.

Vi bedömer att det finns vissa brister i dokumentationen av boendenas systematiska brandskyddsarbete exempelvis när det gäller riskanalyser, utbildnings- och övningsplaner samt brandskyddsorganisation. Detta trots att förvaltningen centralt erbjuder utbildning och årligen följer upp arbetet på olika sätt. Vi ser att vissa boenden har en hög omsättning av personal och chefer vilket innebär en risk för att SBA inte genomförs systematiskt och leder till ett ökat behov av regelbunden utbildning och övningar. Systematiken försvåras ytterligare om arbetet inte finns dokumenterat, samtidigt som viktig information riskerar att gå förlorad.

Vi ser att Räddningstjänsten antingen har genomfört utbildningar under år 2024 eller planerar att hålla i utbildningar för personalen på de granskade boendena i början av år 2025. Det framkommer däremot att samtliga verksamheter vid granskningstillfället inte har genomfört brand- eller utrymningsövningar – vissa har inte övat under lång tid. Vi vill understryka vikten av att öva kontinuerligt i enlighet med stadens riktlinje för att alla ska känna sig trygga i hur de ska agera vid en eventuell brand. Det är särskilt viktigt där omsättningen av personal och chefer är hög. Konsekvenserna av en brand riskerar att bli allvarliga om personalen inte har tillräckliga kunskaper.

Mot bakgrund av iakttagelser som gjorts i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till nämnden:

Nämnden rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras.

Nämnden rekommenderas att säkerställa att samtliga bostäder med särskild service kontinuerligt genomför brandskyddsövningar.

5 Våld i nära relationer

Revisionskontoret har på de förtroendevalda revisorenas uppdrag granskat stadens arbete mot våld i nära relationer. Socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden har ingått i granskningen. Granskningen har avrapporterats till nämnden och till kommunfullmäktige i en särskild revisionsrapport.¹⁸

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämndernas arbete med att upptäcka, stödja och förebygga fortsatt våld i nära relation genomförs i enlighet med gällande lag, föreskrifter och stadens styrande dokument.

Den sammanvägda bedömningen är att nämnderna i huvudsak bedriver arbetet mot våld i nära relationer i enlighet med styrningen på området men att det är nödvändigt med ett fortsatt utvecklingsarbete. Det finns bland annat behov av att stärka arbetet för att kunna ge våldsutsatta som är äldre eller har en funktionsnedsättning stöd utifrån behov. Socialnämnderna som ingår i granskningen behöver också säkerställa att stadens gemensamma insatser är kända så att de som är i behov av dessa insatser kan nås av dem, oavsett var han eller hon bor och oavsett ålder eller andra behov av anpassningar. När det gäller arbetet med att förebygga fortsatt våld saknas rutiner för när och hur personalen ska ställa frågor om våld för att kunna upptäcka våldsutövare som behöver insatser för att ändra sitt beteende.

Avseende nämnden för funktionsstöd visar granskningen att nämnden behöver fortsätta arbetet med att se till att personalen i verksamheten har den kunskap som den behöver för att kunna upptäcka och agera vid upptäckt av våld.

Revisionskontoret riktar en rekommendation specifikt till nämnden för funktionsstöd. Nämnden omfattas också av två rekommendationer som revisionskontoret riktar till alla nämnderna som ingår i granskningen.

Nämnden rekommenderas att fortsätta arbetet med att utbilda personalen om våld i nära relationer, så att de kan bidra till att upptäcka våldsutsatta som behöver stöd och hjälp.

Nämnderna rekommenderas att stärka sin samverkan för att säkerställa att det finns tillräcklig kunskap i verksamheterna om stadens gemensamma stödinsatser och för att våldsutsatta får stöd utifrån behov, oavsett vilken målgrupp de tillhör.

Nämnderna rekommenderas att var och en för sig – men också i samverkan – stärka sitt arbete med att förebygga fortsatt våld i nära relationer.

¹⁸ Arbetet mot våld i nära relationer, diarienummer SRV-2024-00039, beslutad av revisorsgruppen 2024-12-17.

6 Kontroll och uppföljning av privata utförare

Under året har revisionskontoret på de förtroendevalda revisorernas uppdrag granskat kontroll och uppföljning av privata utförare. Granskningen har avrapporterats till nämnden och till kommunfullmäktige i en särskild revisionsrapport.¹⁹

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden för funktionsstöd, inköps- och upphandlingsnämnden, socialnämnden Sydväst och äldre samt vård- och omsorgsnämnden har en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare.

Granskningen har omfattat nämndens kontroll och uppföljning av privata utförare inom insatsen personlig assistans.

Revisionskontoret bedömer att nämndens förutsättningar för att bedriva effektiva och ändamålsenliga kontroller och uppföljningar i syfte att motverka välfärdsbrottslighet är begränsade. Dels på grund av att det saknas ett avtalsförhållande, dels för att sekretesslagstiftningen och dataskyddsförordningen försvårar för förvaltningens att ta del av nödvändiga uppgifter.

Bedömningen är att nämndens kontroll och uppföljning av fakturor kan utvecklas. För att få en bättre helhetsbild över sina åtaganden inom personlig assistans bör nämnden sammanställa vilka assistansutförare man ersätter. I den mån det är möjligt bör nämnden också kontrollera att beviljad dubbelassistans har utförts korrekt. Avslutningsvis bedömer revisionskontoret att nämnden bör utreda om de rättsliga möjligheterna för att utbyta information används fullt ut samt om tillämpningen och tolkningen av sekretesslagstiftningen och dataskyddsförordningen är allt för restriktiv.

Följande rekommendationer lämnas utifrån granskningen:

Nämnden rekommenderas att utreda om tillämpningen av sekretessregler är alltför restriktiv för att kunna genomföra effektiva kontroller.

Nämnden rekommenderas att stärka kontrollen och uppföljningen av privata utförare av personlig assistans.

7 Granskning av räkenskaper

En del av Stadsrevisionens granskning består av att granska och bedöma om Göteborgs Stads räkenskaper är rättvisande. Räkenskapsgranskningen genomförs av upphandlade revisionsföretag.

¹⁹ Kontroll och uppföljning av privata utförare, diarienummer SRV-2024-00077, beslutad av revisionsgruppen 12 juni 2024.

Den 1 januari år 2023 trädde *Standard för kommunal räkenskapsrevision* i kraft.²⁰ Standarden som innefattas i god revisionssed reglerar hur granskning av räkenskaper ska genomföras och omfattar alla kommuner och regioner.

Granskningen av delårs- och årsredovisning samt intern kontroll inom väsentliga processer tar sin utgångspunkt i stadens räkenskaper i stället för att, som tidigare, bygga nerifrån och upp utifrån nämndernas redovisning. Revisionsansatsen bygger på väsentlighetsbedömningar utifrån ett övergripande kommunperspektiv. Det innebär att vissa nämnder kan beröras mindre av den årliga räkenskapsgranskningen och andra kan beröras mer.

7.1 Granskningsresultat

Inga iakttagelser som berör nämnden har rapporterats i granskningen av Göteborgs stads räkenskaper.

8 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av de rekommendationer som har lämnats till nämnden tidigare år.

8.1 Uppföljning av resor i tjänsten

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskade revisionskontoret år 2023 resor i tjänsten. Granskningen resulterade i följande rekommendation till nämnden:

Nämnden rekommenderas att stärka den interna kontrollen avseende resor i tjänsten.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom att ta del av nämndens handlingar samt svar på skriftliga frågor till förvaltningen. Uppföljningen visar att förvaltningen har uppdaterat mallarna för delegationsbeslut för tjänsteresor med ett krav att ange om studierna eller konferenstiden uppgår till minst sex timmar per dag eller inte. Förvaltningen uppger också att de arbetar med att ta fram en instruktionsfilm för enhetlig hantering av reseräkningar.

Förvaltningen har utvecklat sitt arbete med egenkontroller för att säkerställa att alla steg, från planering till rapportering, hanteras korrekt. Egenkontroller har genomförts och dokumenterats under hösten år 2024 enligt fastställd plan.

²⁰ *Standard för kommunal räkenskapsrevision* är framtagen och beslutad av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (SKYREV) och Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR).

8.1.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att nämnden har omhändertagit rekommendationen.

8.2 Uppföljning av styrning, uppföljning och kontroll av hemvårdsbidrag

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskade revisionskontoret år 2023 styrning, uppföljning och kontroll av hemvårdsbidrag. Granskningen resulterade i följande rekommendationer till nämnden:

Nämnden rekommenderas att stärka analysen av de risker som finns inom handläggningen av hemvårdsbidrag.

Nämnden rekommenderas att stärka systematiken i egenkontrollen av hemvårdsbidrag.

Nämnden rekommenderas att uppmärksamma kommunstyrelsen på att regelverket för hemvårdsbidrag inte upplevs som ändamålsenligt.

Vi har i år följt upp rekommendationen utifrån nämnden yttrande, delårsrapporter samt handlingar i kommunstyrelsen. Uppföljningen visar att nämnden hemställde till kommunfullmäktige om revidering av regler för hemvårdsbidrag i december år 2023. Hemställan har lett till att ett nytt förslag till riktlinje har tagits fram.

Förvaltningen har använt sig av analysmodellen *Crime Proofing* som ett sätt att stärka analysen av var riskerna finns inom handläggningen av hemvårdsbidrag. Med hjälp av analysen har förvaltningen identifierat tre framträdande risker. Riskerna beaktades sedan av stadsledningskontoret i samband med att de arbetade fram det nya förslaget till riktlinje.

Uppföljningen visar även att egenkontroll av hemvårdsbidraget har genomförts på totalt 40 utredningar utifrån sex frågeställningar. Förvaltningen kommer att arbeta vidare och utveckla handläggningen utifrån resultaten i kontrollen.

8.2.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att nämnden har omhändertagit rekommendationerna.

8.3 Uppföljning av palliativ vård

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskade revisionskontoret år 2022 palliativ vård. Granskningen resulterade i följande rekommendation till nämnden:

Nämnden rekommenderas att vidta åtgärder för att beslutade insatser på ordination och delegation verkställs och dokumenteras på ett ändamålsenligt sätt samt att avvikelser rapporteras enligt rutin.

Vi har i år följt upp denna rekommendation genom att ta del av nämndens handlingar samt svaren på skriftliga frågor till förvaltningen. Uppföljningen visar att det finns rutiner för ordination och delegation av läkemedel, rehabiliteringsinsatser, sårprevention med mera i livets slutskede. Legitimerad personal visar eller instruerar verksamhetens personal hur den berörda insatsen ska utföras och ansvarar för att följa upp att detta sker. Förvaltningen säkerställer att rutinerna följs inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet samt hälso- och sjukvårdsprocessen. Eventuella avvikelser hanteras i verksamhetssystemet Treserva.

De beslutade insatserna på ordination och delegation finns i den legitimerade personalens dokumentation. Den legitimerade personalen ger den information som behövs för nämndens verksamheter genom HSL-pärmen. Verksamheterna deltar i upprättandet av den enskildes vårdplan som innehåller insatser utifrån både omvårdnad och hälso- och sjukvård.

Förvaltningen har för avsikt att ge information och utbildning för medarbetare i verksamheten kring vård i livets slutskede. Kompetenshöjning kommer att ske bland annat vad gäller utförande av munvård och undvika liggsår men också kring kontakt med sjuksköterska utifrån smärtskattning. Revisionen följer nämndens säkerställande av kompetens under nästkommande år.

8.3.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att nämnden har omhändertagit rekommendationen.